

Eilandhopp Kaapverdië

Ellen on the Road

Eilandhopp Kaapverdië

Ellen on the Road

Ellen De Vriend

Schrijver : Ellen De Vriend
Coverfoto: Ellen De Vriend
ISBN: 978 94 0374 8580
© Ellen De Vriend

VOORWOORD

De Republiek Kaapverdië heette vroeger *Ilhas de Cabo Verde*, door de ligging ten opzichte van de Cap Vert in Senegal. De kleine archipel bestaat uit tien unieke eilanden, omringd door de Atlantische Oceaan. Ook zijn er nog een aantal kleinere eilanden. Kaapverdië behoort tot het Afrikaanse continent. Boa Vista ligt 460 kilometer van Senegal.

Vanuit België en Nederland vlieg je in zo'n zes uur naar Kaapverdië. Als je de eilanden bezoekt ben je verzekerd van de zon (25-30° Celsius). Maar Kaapverdië biedt veel meer. Denk aan de kleurrijke markten, prachtige bergwandelingen op Santo Antão, de koloniale architectuur van Mindelo, de uit vuur ontstane eilanden Fogo, Brava en Santo Antão en de bountystranden van Sal. Je kan er dolfijnen spotten, walvissen en zeeschildpadden. Niet voor niets staat Kaapverdië op nummer één op de World Happiness Index.

Met Eilandhoppen Kaapverdië neem ik je mee naar de verborgen pareltjes, de leukste bezienswaardigheden, mooiste accommodaties en lekkerste restaurants. Verder ook musea, winkels en wandelingen. Alles is zeer overzichtelijk weergegeven en voorzien van tips, bespaartips en foto's. Doordat de eilanden niet ver van elkaar liggen is hoppen van het ene naar het andere eiland een geweldige manier om ze te ontdekken. De smaken, geuren en kleuren zijn overal anders.

Wij bezochten Boa Vista en Sal in 2024. De andere eilanden in de jaren daarvoor. Het was een culturele ontdekkingsreis in een land dat ons keer op keer verraste. Je moet zeker meerdere eilanden bezoeken om te ervaren hoe mooi en divers Kaapverdië is. En weet je wat grappig is? Op de wereld lopen 1,5 miljoen Kaapverdianen rond, maar op Kaapverdië zelf wonen er slechts 500.000.

Veel plezier!

Ellen on the road!

HISTORIE

De Kaapverdische eilanden zijn 180 miljoen jaren geleden ontstaan na vulkanische uitbarstingen. De compleet onbewoonde eilanden werden in de 15^e eeuw 'ontdekt' door de Portugezen. De eerste kolonisten vestigden zich in 1462 op Santiago in de vesting die Ribeira Grande werd genoemd. In 1495 werd de eilandengroep een Portugees kroondomein en in 1587 werd het een Portugese kolonie. Misdadigers en prostituees werden op schepen naar de geïsoleerd liggende eilanden gebracht.

Nederlanders noemden Kaapverdië in die tijd de '*Soute Eylanden*'. Zij bezochten ze voornamelijk om zout en steenkool te laden en water en proviand in te slaan.

Door de strategische ligging werd Kaapverdië al snel een belangrijke handelsplaats voor slaven. Dit vormt een zwarte bladzijde in de geschiedenis. De eerste slaven uit West-Afrika moesten gratis de eilanden ontginnen en beplanten. Eind 1600 waren er ongeveer 14.000 slaven op Fogo en Santiago aan het werk. Na de afschaffing van de slavernij in 1876 verslechterde de Kaapverdische economie.

Na de Tweede Wereldoorlog ontstond door overbegrazing van de landbouwgronden en ontbossing extreme droogte. Door hongersnood overleden ongeveer 30.000 mensen.

Toen ook de functie van Kaapverdië als bevoorradere van kolen verdween trokken veel Kaapverdianen naar Europa, Noord-Amerika en West-Afrika. De meeste Kaapverdianen in Nederland wonen in Rotterdam. In België in Antwerpen.

Kaapverdië kreeg in 1951 de status van overzeese provincie van Portugal. Vrijheidsstrijder Amílcar Cabral zorgde voor de onafhankelijkheid. Op 20 januari 1973 werd hij vermoord door de Portugese geheime dienst. Op 5 juli 1975 werd de Republiek Kaapverdië onafhankelijk en werd Aristides Pereira president.

EILANDHOPPEN

De Kaapverdische eilanden liggen in een halve cirkel gegroepeerd. Tot de bovenwindse eilanden (*Ilhas de Barlavento*) behoren Santo Antão, São Vicente, São Nicolau, Sal en Boa Vista. De kleine onbewoonde eilanden Santa Luzia, Branco en Raso liggen ook in dit gebied. De benedenwindse eilanden (*Ilhas de Sotavento*) zijn: Brava, Fogo, Santiago en Maio. De kleine onbewoonde eilanden Rombos-Grande, Luís Carneiro, en Cima behoren hier ook toe. De zuidelijke eilanden worden ook wel de woestijneilanden genoemd. Santiago is het grootste eiland. Daar is ook de hoofdstad Praia.

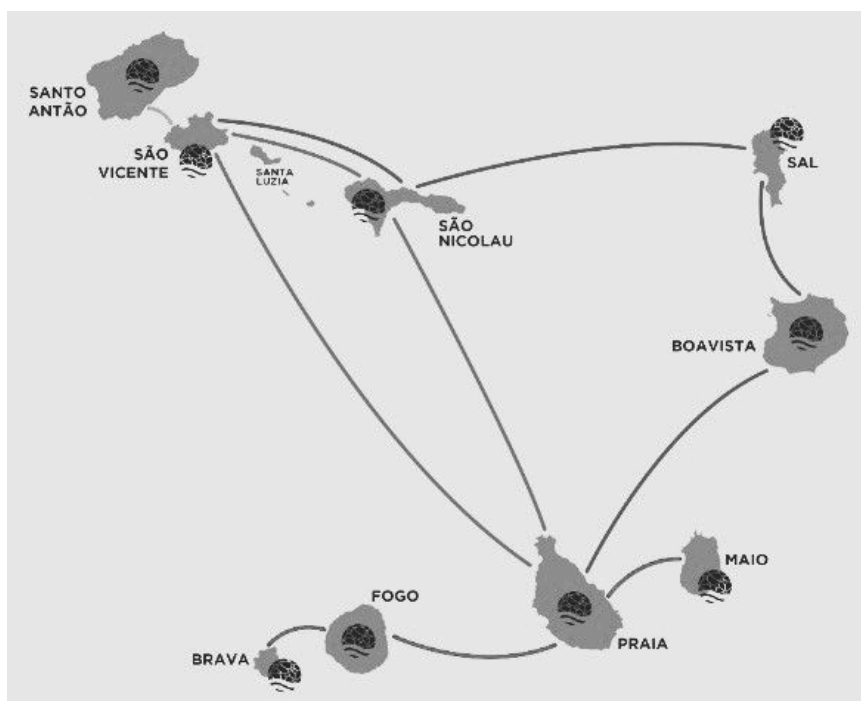
De Republiek Kaapverdië vormt samen met de Azoren, Madeira, de Canarische Eilanden en de *Ilhas Selvagens* Macaronesië. In het Grieks betekent dat de gelukzalige eilanden.

Als je naar Kaapverdië vliegt hoeft je als toerist geen visum aan te vragen als je minder dan dertig dagen blijft. Blijf je wel langer, dan is Online via www.ease.gov.cv een visum te koop. Je betaalt er ongeveer 30 euro voor. Je moet wel verplicht de Airport Security Taks (TSA) betalen. Deze belasting wordt gebruikt om de grensbeveiliging, luchthavenpersoneel, etc. te betalen. Als je een pakketreis hebt geboekt, is de TSA vaak al inbegrepen in de prijs. De reisorganisatie stuurt je dan een formulier om in te vullen. Zoek van tevoren uit hoe het zit. Dat bespaart je het betalen van onnodige kosten.

Ik had onze vluchten en accommodaties los geboekt en heb ons online geregistreerd via www.ease.gov.cv. Doe dat uiterlijk vijf dagen voor je vertrek. Je moet je paspoortgegevens invullen, reisdata en vluchtnummer en krijgt dan direct een bewijs van registratie. Ik moest ongeveer 3500 Kaapverdische escudo (CVE) betalen, 32 euro voor vijftien dagen. Je paspoort moet nog minimaal zes maanden geldig zijn bij thuiskomst.

Niemand heeft ons op de vliegvelden naar de TSA gevraagd, dus je kan het proberen. Registreren is echter nogal een klusje, waarop je na een lange reis niet zit te wachten.

Eilandhoppen op Kaapverdië is niet moeilijk, maar je moet van tevoren wel een goede planning maken. Als je goedkope vluchten wil scoren zorg dan dat je flexibel bent in je reisdata. Naar de grotere eilanden gaat soms dagelijks een vlucht. Naar de kleinere eilanden is een paar keer per week een verbinding. Als je van de benedenwindse eilanden naar de bovenwindse vliegt of andersom, dan heb je standaard een tussenstop op hoofdeiland Santiago.

Santo Antão, Brava en Maio bijvoorbeeld, zijn alleen bereikbaar met een ferry. De tickets voor de overtocht moet je van tevoren online kopen bij veermaatschappij CV Interilhas. Via Cabo Verde Airlines kun je door op 'calendar' te klikken de goedkoopste en snelste vluchten vinden. Vliegen is wel duurder dan een boottocht, maar ook comfortabeler en sneller. Bagage is bij binnenlandse vluchten inbegrepen. Je mag maximaal 20 kilo meenemen plus handbagage.

TAXI'S en ALUGUERS

Reizen op de eilanden kan per *aluguer* of *collectivo*, precies zoals de bevolking dat ook doet. *Aluguers* zijn er in twee soorten. In de *Hilux* zit je op een bankje in de achterbak van de pick-up truck in de open lucht. De *Hiace* (uitspraak: *yasi*) is een busje waarin je binnen zit. In het busje is weinig beenruimte en er zijn diverse uitklapbare bankjes waar extra passagiers op kunnen zitten. Nadeel van de *aluguers* is dat ze pas vertrekken als ze (vrijwel) vol zijn. Je moet dus geen haast hebben. Een uur wachten is geen uitzondering. Vol is ook een relatief begrip, want er kan altijd nog iemand bij. Geiten en kippen gaan ook mee en soms vragen ze je of je een kind op schoot wil nemen. Het is écht een geweldige ervaring. In de grotere plaatsen vertrekken de meeste busjes vanuit het centrum of vanaf de markt.

Je kan ook naar de hoofdweg lopen in de richting waar je naartoe wil en daar wachten op een vrijwel volgeladen *aluguer*. Wij betaalden ongeveer 100 CVE of 1 euro per persoon per vijf tot zeven kilometer. Bijna overal kun je met euro's betalen. Er wordt meestal gerekend met 100 escudo voor een euro. Busjes rijden vaste routes. Op de zijkant of het raam staat de bestemming geschreven. Onderweg kan iedereen in- en uitstappen. Omdat *aluguer*-chauffeurs soms ook fungeren als taxi moet je – als blanke – wel duidelijk maken dat je voor een *aluguer* betaalt. Spreek voordat je instapt een prijs af met de chauffeur: *Quanto custa?*

Taxichauffeurs kunnen soms opdringerig zijn. Anderen stoppen en vragen of je een taxi wil. '*Naõ obrigado*', nee dank u is dan voldoende. Zorg voor voldoende contant geld, want pinnen kan in de *aluguer* en taxi niet.

Het tijdsverschil tussen Kaapverdië en Nederland en België is klein. In de zomer is het op Kaapverdië drie uur vroeger, in de winter twee uur.

Sinds de onafhankelijkheid is Kaapverdië economisch stabiel, met toerisme als belangrijkste bron van inkomsten. De aantrekkelijke all-inclusive pakketreizen in grote resorts trekken veel reizigers. Dat betekent voor de lokale bevolking dat zij goedkope arbeid moeten verrichten en de winst naar de grote concerns verdwijnt. De gemiddelde Kaapverdiaan verdient 200 euro per maand. Dat zorgt ervoor dat Kaapverdië nog altijd een derdewereldland is, met inwoners die onder een toelaatbaar bestaansminimum leven. Omdat op maar weinig plaatsen groenten en fruit verbouwd kan worden en veeteelt ook ontoereikend is om iedereen te voeden is het leven er duur. Veel wordt vanuit Europa en Afrika geïmporteerd.

WEETJES

De officiële taal is Portugees, maar de bevolking spreekt een Portugees-creools dialect '*crioulo*', dat per eiland ook verschilt. De bevolking is niet goed ingesteld op het toerisme en spreekt soms geen of slecht Engels.

Een handig weetje voor je reis naar Kaapverdië is dat ze op de eilanden 240 Volt en Europese (Nederlandse) stekkers gebruiken. Het stroomnet is echter niet overal zo krachtig als in Nederland en België.

Winkels zijn over het algemeen open vanaf 8.30 tot 12.00 uur en van circa 14.30 tot 18.00 uur van maandag tot en met vrijdag. Op zaterdag zijn de meeste winkels van 9.00 tot 13.00 uur open. Op zaterdagmiddag en zondag zijn ze dicht. Banken zijn tussen 8.00 en 15.00 uur open. Maar ze sluiten soms ook eerder. Let op dat in kleine dorpjes geen pinautomaten zijn en dat op veel plaatsen contant betaald moet worden.

Kaapverdië is een ontwikkelingsland en er is nog niet overal internet. Grotere hotels hebben wel wifi. In veel dorpen zijn internetcafés.

Met je telefoon heb je vrijwel overal bereik. Op alle eilanden zijn ziekenhuizen en apotheken.

Vergeet niet om een reisverzekering af te sluiten met werelddekking.

MUZIEK

De Afrikaanse slaven brachten hun eigen muziek, taal, gerechten en geloof mee naar Kaapverdië. Uit die tijd is de batuge muziek bewaard gebleven. De snelle Afrikaanse funana muziek, de rustiger Afro-Braziliaanse coladeira en passionele kizomba dans zullen stilzitten moeilijk maken. Tijdens je reis hoor je zeker zwoele en sensuele muziek in lokale restaurants en cafeetjes. Muziek hoort traditioneel bij de Kaapverdianen. Kizomba ontstond eind vorige eeuw op het Afrikaanse vasteland. Het betekent 'feest' in de Angolese taal Kimbundu. Kizomba heeft invloeden van zowel de tango als de salsa. Laat je ook meevoeren op de weemoedige morna muziek van de wereldbekende zangeres Cesária Évora (1941 – 2011). Zij werd op São Vicente geboren. De morna is een mix van de Portugese fado en Afrikaanse ritmes. Traditioneel wordt het gespeeld op een akoestische gitaar, de cavaquinho en een viool.

In Kaapverdië kun je niet om *morabeza* heen. Het is een begrip dat hoort bij de volkscultuur. De Kaapverdische mentaliteit is hartelijk, gastvrij en relaxt. Op Boa Vista vond ik dat meer terug dan op Sal, waar de meeste locals wat afstandelijker zijn. Kaapverdianen dringen zich niet op aan toeristen, wat het een fijn vakantieland maakt. Als je op straat wordt lastiggevalen door aanbieders van activiteiten en souvenirs, zijn dat vrijwel altijd Senegalezen.

ZEESCHILDPADDEN

Schildpadden zijn het symbool van de Kaapverdische eilanden. Er zwemmen vijf verschillende soorten in de Atlantische Oceaan rondom de eilandengroep: leatherbacks (lederschildpad), greens (groen of soepschildpad), loggerheads (onechte karetschildpad, caretta caretta), hawksbills (karetschildpad) en olive ridley (warana, dwergschildpad).

Ze worden allemaal bedreigd. De lederschildpad is de meest bijzondere en kan 2,5 meter lang worden. De onechte karetschildpad of 'loggerhead turtle' blijft het hele jaar door in Kaapverdië en komt hier zelfs aan land om haar eieren te leggen. De Kaapverdische eilanden zijn van levensbelang voor de loggerhead schildpad.

Op Kaapverdië is het eten van schildpaddenvlees al jarenlang een traditie. Het vlees van mannetjes moest zelfs potentie verhogend zijn. Ook at de bevolking de eieren. Ondanks dat het nu verboden is gebeurt dit nog steeds. Schildpadden raken ook verstrikt in de netten van vissers en ook het toerisme en de milieuvervuiling maakt dat hun leefgebied steeds minder leefbaar wordt. Gelukkig zijn er verschillende organisaties die de schildpadden helpen.